

Queralt per dins

Visites des de lluny

Parelles que trobes pel carrer. Parlem una mica i no triga a sortir de part d'ells: – Ah, hem buscat un pis a Berga, a la Vallldan, a Avià..., un pis des del qual es veu Queralt.

Segurament que no es queden només mirant la muntanya.

Els estudiants quan tornen de la terra baixa i albiren Queralt comenten:

– Ja som a casa!

A l'hospital. Quan parles amb un malalt, enllitat, a la banda obaga:

– Mira, m'estimaria més que m'haguessin posat al cantó del sol, és més alegre, però des d'aquí tinc l'avantatge de poder veure Queralt.

Quan el 31 de maig de 1995 un llamp va espatllar la cova i es cremava l'enllumenat artístic, la primera cosa que vam fer va ser reparar l'enllumenat, perquè són molts els qui vénen a Queralt de nit.

Per un casament, per unes bodes d'or o de plata, per una trobada de família, per la presentació d'una criatura, per una caminada, per una associació, comunitat, escola, si volen una celebració sacramental procurem de preparar-les força. Intentem que siguin personalitzades i cristianes.

Visites al santuari

Les de cada dia i en diferents hores. Caminadors i caminadores que amb uns bons bastons, amb gos o sense, fan la seva via. La majoria solen passar a dir alguna cosa a la Mare de Déu.

Visites freqüents a les dues misses de cada festa. La quantitat de gent depèn molt del temps.

Ha arribat un autocar, i a l'escala se sent xerrameca i els esbufecs dels iaïos. Ens reunim a la plaça i mirem de situar-nos, i que vagin descobrint el que veuen. Entrem a l'església, posem la imatge mòbil ben a prop i, entre tots, la interpretem. Acabem resant, ni que sigui una avemaria.

Avui, ni xerrameca ni esbufecs, tot són crits i saltirons: un grup de quitxalla. No sé si els caps els deixaran entrar a l'església, i encara sé menys quan llantions rebran.

Les visites convingudes, les tradicionals de vot de poble, les de gent gran de parròquies de la comarca, les de la novena de la Gala i de sant Marc, solen ser participades i viscudes.

Visites que impressionen

- Passa poc, però passa. Una persona que es renta els peus als pedrissos de la font de la plaça, després es calça, però ha deixat un petit rastre de sang. No t'estàs

de preguntar-li perquè puja descalça. Et contesta conciliadora i convençuda:

— Mossèn, si es trobés com em trobo jo....

- La visita de minusvàlids o de persones que s'ho passen malament. Avui, els pares i tres fills, dos dels quals amb cadira de rodes.

— No cal que agafeu la cadireta de pujar al cambril, ja tenim a punt la imatge mòbil. Com us dieu?, d'on veniu?

- Et sorprenen per la seva penosa situació, i més quan veus que la seva pregària és més d'agraïment que de queixa. Alguns acaben cantant i tot.

- Les visites d'aquelles persones que, tal com es miren la imatge i tal com la petonegen, no enganyen.

- Els pares que conviden els seus fills a resar, i veure com després estimen la imatge de Maria.

- La d'una família amb el fill d'uns 14 anys i la filla d'uns 16. Som dalt del cambril davant mateix de la

imatge. Dono el comandament a la noia perquè faci girar la imatge de cara al cambril. La mare de la noia mira la filla de dalt a baix i comenta: *Xiqueta, avui tu fas creure la Mare de Déu. A veure si en endavant la Mare de Déu et fa creure a tu.* Quina pregària!

- Les visites de parelles que es prometen davant la Mare de Déu.

- Gent molt gran, generalment acompanyades per familiars més joves. Algunes vegades l'acompanyant no entra, i trobes el vell o la vella sols i arraulits als últims bancs. T'hi acostes, et presentes i mires de ser acollidor. Els dos anem cap al primer banc, davant de la imatge mòbil, i resem junts. Solen buidar el pap. L'acomiadament et corfereix. Ell, ella procura de dir-t'ho amb veu baixa perquè ningú no se n'assabenti:

Trobada internacional de joves a Queralt, el 2011.

ARXIU R. BARNIOL

Grup de gimnàstica d'Avià, en una trobada a Queralt, el 2011.

ARXIU R. BARNIOL

— Mossèn, no em veurà gaire més, potser mai més a Queralt... perquè els de casa meva no tenen temps per pujar-m'hi. Coses com aquestes no us pessiguen?

• Persones de tota mena amb qui parles de les vistes, del seu ahir i el nostre avui, d'intimitats com aquestes:

— Abans, quan podia treballar, la meva pregària començava amb un "Gràcies a Déu". Ara que no puc ni menar un tros d'hort, la meua pregària, de vegades de queixa, sol acabar amb un "Alabat sigui Déu".

• Una altra:

— Mossèn, ens hem d'agafar les coses bé! Tenia una feina que em permetia tractar molta gent. Surto força i parlo amb tothom. Com que les fesomies se me'n van, no sempre sé amb qui parlo. Llavors no goso anomenar-los per no vessar-la. Com que ens hem d'agafar les coses pel bon cantó, miro de tractar sempre amablement s tothom. Quines lliçons reps de la gent!

• Hi ha qui diu que no creu en Déu, però no li toquis la Mère de

Déu de Queralt. És veritat? Potser que vulgui dir que creu més en la Mare que en el "déu" que els hem presentat. Potser que ho digui per un queraltinisme excoent, o per fer-se veure, o perquè, com tots, ens podem muntar una fe interessada i a la nostra mida.

Lector, lectora, acostem-nos a la Mestressa?

Comencem una visita guiada.

¿Si Maria, la mare de Jesús, s'hagués quedat Jesús per a ella, si Maria hagués estat un mare gelosa del deu fill, avui no

tindríem tantes imatges d'ella escampades arreu i amb tants noms diferents? Ben segur que no. Els apòstols i els primers cristians van parlar tan bé d'ella que tot seguit es va estendre la seva bona fama. I ja les primeres comunitats la veneraven. Més encara, se la feien tan seva que la pintaven o esculprien una imatge amb motius propis del seu lloc de culte.

Presentació d'un infant, a Queralt, el 2011.

ARXIU R. BARNIOL

Fem una possible interpretació

• Sota els peus. Sota el peu esquerre, un senglar. Aquests porcs salvatges feien mal als camps dels pobres pagesos de muntanya, i no els deixaven cap vianda. Però, atenció, el peu de la mare no aixafa el porc, només l'aguanta perquè faci bondat. Res de violències.

• Una sabata i una espadenya al peu dret. Tots anem per la vida amb una sabata i una espadenya. Tots tenim qualitats i defectes; ni creguts ni decaiguts.

• Una oreneta a la mà. Queralt és a 1.100 m d'altitud, i amb el fred esperem la primavera. És l'ocell que anuncia la fi de l'hivern, és el símbol de la primavera.

• Jesús dempeus amb la Bíblia i beneït. Jesús sempre està a punt d'escoltar-nos i beneir-nos. És el Jesús de la Mare de Déu de Queralt. Aquell qui parli d'un Jesús castigador, no parla de Jesús, fill de Maria. Jesús és el salvador.

• Mà llarga i estesa. Busquem algun detall que destaquí, que atregui. A vegades ens costa donar la mà a segons qui, fem com si no l'haguéssim vist, i així no cal acostar-nos-hi massa. A vegades, segons qui ens ofereix la mà, amb prou feines arribem a tocar-li la punta dels dits. La Mare de Déu de Queralt és representada amb una mà molt gran i oberta. Ens ofereix la seva mà per acostar-se a tots.

• La Mère de Déu de l'Amistat. Arribem a la cara. Quan ens donem sincerament la mà, una escalforeta ens puja del cor i ens obre un somriure. La nostra Mare de Déu de Queralt ens rep amb una rialleta, amb un somriure, amb la mà oberta.

Quan entren a l'església un grup de batxillers i batxilleres, o grups de primària, solem fer rotllana entorn de la imatge de Maria donant-nos les mans i la salutem amb aquesta advocació: "Mare de Déu de Queralt, a més de ser patrona de les Queralts, dels berguedans i de tants devots, sou la Mare de l'Amistat. Sempre amics, grans i xics".

Això és el que jo veig i visc dintre Queralt.

Ramon Barniol i Roca
Capellà de Queralt